

DE POSTRIJDER DER PROVINCE LIMBURG.

Abonnement :

Twee maal per week, 4 fr. per jaar... Een maal 3... Een blad afzonderlijk 10 centes...

Men schrijft in te Tongeren bij H. Collée, uitgever en eigenaar van dit blad. DE POSTRIJDER verschijnt s woensdags en s zaterdags.

EERSTE BLAD

Wetgevende Verkiezingen

VAN 24 MEI

Table listing candidates for various districts: Helleputte, Schaetzen, Van Ormelingen, Gielen, Plaatsvervangers, Deploige, Ceelen, Meyers, Delvoie.

De Maand Mei.

Helder straalt de zonn aan den schoonen blauwen hemel, luwe balsemgeuren vervullen de natuur e de vogelen, in het trissche loover verscholen, zingen van liefde, van opgewektheid en vreugd...

bezongen, en al moge de werkelijkheid in deze lichte landen ook vaak een stoel wijzen dicht naast warmen haard, toch werd steeds d'ze maand door jeugd en liefde gewijd, met frissche hiederen bezongen en door treurende zeden en gebruiken gevierd.

De oude Romeinen hadden de Maand onder de schutse gesteld van Majas de godin der maide, en den zontego Apollon, een mytologisch symbool der brulofft, maar Romeinse begrippen in dien tijd door zonen aarde gevierd...

De moderne Grieken stroomden t Mei frisch groen op den urrempel hunner woning en jongelingen, hangen bloemkransen op naar de deur van hun huud.

In ons vaderland bestaat t sommitige streken ook nog steeds e eigenaardige gewoonte, die herdemaal dezzide bleekende heelt, op het dak der schooten, wonen een Meetak geplaat, die als een atgetoed d'elstak is t zyne betekenis...

In Ru-land, in Frankrijk, in Sprauje, in Italië en Duitschland heelt men ook zjn eigenaardige gebruiken.

Veel dezer gebruiken vinden hun allereersten oorsprong in het heidendom. Heelt oelter in oze dagen de profane zjd der Meiteelen veel van hare aantrekkelijkheid verloren, daarte-over staat de zolstak-ostig, die steeds schoo-ler is geworpen, meer verloven, meer t drukwekkend en troostend.

De maand Mei is niet slecht voor den mensc in t algemeen een maand van liefde en van d'gevoel, maar ook, en vooral voor den katholiec, d'ezee heerlijke maand heelt gewijd aan de Moeder de Heeren, de maide en t liekste, de meest postische en ideale verschijning van t katholiecisme. O'ervloedig worden bloemen aangedragen op t altaar der Maagd, geurige bloemen uit den hot der natuur, bloemen geplukt diep in het hart van h'nde en tjdje verwaalding, der Heer-inkoning t'zere.

Duizenden pelgrims stroomen weer dagelijks naar hare verschillende heiligdommen, om de goede moeder te eeren, door hare tusschenkomst van God gunsten en geboden t' smeecken. Lozangen stijgen zoudert t' omhoog tot den troon der Onbevleete Moeder-Maagd, vanwaar zij met welgeval n' nederzet op ieder, die zich in hare hede a'nebeveelt.

Zoo viert de katholiec de Maand van verhoeg hij zich bij het hernieuwen van het leven der natuur, bij het ontwaken van al wat ademt. Zoo kweekt hij in zjnzel; deugd; am' heerlijker en welriekender da' de schoons'e en geurigste bloemen welke de lente ons geeft.

trekking op eenige tegenwerpingen door de leden der n'kerzijde van t'z' getrukt over; t' de belangen van de aanneembare scholen; t' het toehoeft over die scholen.

In het uitaardigen dezer schoolwet heeft het Staatsbestuur vooral het oog gehouden op 'slands toestanden en overleveringen in zake van onderwijs. De geheele geschiedenis der staatskunde, sedert eenee eeuw, bewijst dat t B'gische familie zich in twee groepen verdeelt: t' die het officieel onderwijs voor de kleine kinderen verkiezen, en t' die aan het privaat onderwijs de voorkeur geven.

Van den anderen kant zien we dat de groote meerderheid der oulers een onderwijs verlangen dat den golddienst voor grondslag heeft; eene kleine minderheid w' een onderwijs zonder Godsdienst. Dit is de ware toestand, v'e cijfers bewijzen dit ten volle.

Onder de wet van 1879, toen de Openbare besturen al hunne gunsten voor het officieel en onzijdig onderwijs voorbehielden, ging t' o'ed t' meerderheid der ouders over tot het vrije en onpartideel onderwijs voor hare kinderen te verkiezen. Dit was ook het geval na de afschaffing der wet van 1879, en onder het katholiec gouvernement ging het officieel onderwijs voort met naast de private scholen te bloeien. Op 31 December 1884, toen de gemeentescholen 8298 klassen met 387,000 leerlingen, in 1889 waren er 8391 klassen met 340,000 leerlingen en op 31 December 1911, 514,000 leerlingen in 11961 klassen. Het officieel onderwijs telde noot zoveel kinderen als heiden.

En dat men niet moge beweren dat de vooruitgang van t' onderwijs slechts in de liberale provincien waar te nemen is!

Van 1889 tot 1912 is het getal der klassen in de gemeentescholen vermeerderd als volgt: in Limburg van 119 tot 254; in Luxemburg van 554 tot 603; in Ost-Vlaanderen van 985 tot 1216; in de provincie Antwerpen van 330 tot 659; in de provincie Naamen van 706 tot 781.

In der waarheid, de toestand, dien wij zoodanig aanhangen van de zorten van scholen. Er zijn aanhangen van de zorten van scholen. Het Staatsbestuur w' voor beiden rechtvaardig zjn.

Zieher voorerst de nutte voordeelen, die het wetsontwerp aan het officieel onderwijs vergent: t' het vermindert op t' het getal der kinderen, die er noodig zjn, om eene gemeenteschool te behouden of te openen. Laten wij in t' voorliggen zeggen dat t' getal der gemeenten, zoudert t' de zee, noot, van jaar tot jaar er mindert. Het is van 204, van jaar tot jaar 168 gevallen.

t' Verler t' men het getal der Atheneums en d'r middelbare scholen voor jongens en meisjes vermeerderen.

Daarenboven z' er aan de arme gemeenten bijgevoegde toelagen verleend worden om goeds scholen in te richt-n, wanneer hanaag gehelmdelien ontbrekend zjn.

F'indelijk zal de Staat t'schenken voor de heelt in die vermaagtingen van jarvelien der onderwijzers van de groote steden. Zieaar zoudet haden, zoudet waarborgen van verkleedheid aan het openbaar onderwijs. Maar anderzijds zal de Staat het als eene recht en eene plicht beschouwen de duizende kinderen der aanneembare scholen te beschermen en hunne onderwijzers behoorlijke jarvelien te vergunnen. Het wil horgerloof voor niemand.

Het zal de privaatscholen, die zich aan zjn toeh't onderwerpen en den t' graad inrichten, ook helpen. Het wil ook aan de grote kinderen der scholen de voordeelen der bezalen, der schooloep, der schooloedelen en van het geuekundig toeh't laten gemeeten. Men zal licht begripen dat, om de aanneembare scholen aan te w'eldaden deelachtig te maken, het noodig zal zjn de toelagen te vermeerderen. Dit is volstrekt noodzakelijk bij de inrichting van het verplichtend onderwijs.

[t' VERVOLGT]

Leugentjes en verwarring

Als men alles dooreen rekent, betalen de Belgen nu 44 of 46 fr. belastingen per hoofd en in 1885 betaalden ze gemiddeld maar 31.50 frank.

— Welnu, ja vader, ik zal gaan! Tot morgen. Dan kunnen wij verder de zaak behandelen. — Zj onthielde haar vader hartstochtelijk. Zij sloeg haar mantel om de schoulers en na hem nog een goede nacht gewenscht te hebben, vertrok zij.

Ziet ge wel dat de lasten verhoogd zijn! roepen de geuzen daarop zegepraalend uit.

Hoe brave lieden zijn mis — het is waar dat er meer geld in de kassen van den Staat komt, maar dat is niet omdat de lasten verhoogd zijn — wie zijn lastenbrijde naziet, zal bevinden dat er niemanda's is verhoogd maar de belastingen brengen meer op. ten eerste omdat het veel meer inwoners tellt dan in 1885, en ten tweede omdat er meer spaarzaam in ons land binnen komen en verbruikt worden.

Maar ook omdat er meer inwoners zijn, verhoogden de uitgaven. Sedert 18 5 is de bevolking met ruim 11 2 miljoen inwoners aangegroeid.

We zouden aardig staan z'n indien de belastingen nu niet meer opbrachten dan over 30 jaren.

In 1884 brachten de rechtstreeksche belastingen 48 miljoen op; in 1912 waren ze tot 73 miljoen geklommen.

In 1884 werden er voor 55 miljoen onrechtstreeksche belastingen ontvangen; in 1912 voor 101 miljoen.

Eene belasting werd vermeerderd, deze op den alcohol — dat langzaam, maar zeker doodend vergift, dat niemand noodig heelt.

De verhooging werd gevraagd door alle gezeghebelde mannen op zedelijk, sociaal en economisch gebied.

Maar liberalen zijn niet beschaamd da' hese hemel t' m'ld t'gen zedelijken en stielkeeligen dood aan te w'elden om het katholiec gouvernement te bestrijden in tijde van kiezing.

Hoe deltig, hoe zedelijk, hoe verheffend! — De liberalen vergeeten natuurlijk te spreken van de belasting die vermindert werden, namelijk op den suiker, op den koffie op den cacao.

Wat den suiker betreft, ze verwijten het gouvernement dat het t' accijnrecht dat nog opden suiker ligt, nog niet geheel heeft doen verdwijnen. Het katholiec gouvernement heelt t' accijnrecht met 3 4 vermindert, — dat zwijgen zij wel.

Welnu, zij die geuzen ook voor den dag komen — z' zjn reeds b'gonnen — dat het gouvernement de schuldten van het land op schrikbaard wijze heeft verhoogd.

Men zou w'arlijk zeggen als men ze hoort dat belgie onder den last der schuldten gaat bezwijken.

Welke belachelijke dingen zijn dat? Zoudes eene nationale maatschappij die eene fabriek wil oprichten, latens zeggen met een kapitaal van 2 miljoen.

Zij onthult dat getal — zj heeft dus twee miljoen schuld. Maar de zaken gaan goed en men zou meer kunnen winnen met de fabriek te vermeerderen.

Men besteld t' miljoen voor de vergrooting. — men heeft dus 3 miljoen schuld. t'aat in geen beter — men vermeerderd' alle twee, drie jaren de fabriek, zoudet men eindelijk tien miljoen verhoegd heelt.

Denkt ge dat de handelshouders aan het bestuur gaan verwijten dat ze de schuldten der maatschappij hebben vermeerderd?

Voorzeker niet, maar, in eengeleed men zal ze prijzen en hun hulde brengen omdat ze de zaken zoo schitterend hebben doen vooruit gaan.

Zoo is het met Gouvernement. Heel heeft de inrichtingen van den Staat uitgebreid en verbeterd, zoudet haren, spoorwegen, steenwegen, vaarten, en het heeft daar voor goed moeten behouden, dat is natuurlijk.

Maar al de inrichtingen brengen geld op en zjn zoudet middelen welke alle b'geven toelaten in de beste voorwaarden nijverh'den uit t' oefenen en handel te drijven, van den voorspoed van het land uitmaak.

De klaazende lieden begripen dat zeer wel en lachen om de ronkende volannere der liberale afbrekers. (Fondsblad).

In de meening of in de hoop groote op-budding te verwekken verwijet een liberaalblad aan de katholieken op hante leesten erst den heidronk op den Paus in te stellen en dan dien op den Koning.

Wij meenen dat de Koning, daar zeer gerust in is — en hij mag dat zijn. Hij weet immers dat de katholieke partij nog geen kartel gemaakt heeft met mannen, die, toen hij voor de eerste maal plechtig de Kamers opende, buiten als wilde dieren en H. M. de koning III, III de Koninklijke Prinsen den schrik op het lijf joegen.

Als eene partij, zoudes de liberale partij, kartel gemaakt heeft met eene revolutionaire partij, welke den Koning wil verwerpen en het koninkrijk afschaffen, om den kleeksten steun van den troon, de katholieke partij, omver te werpen, dan doet die partij best met al te zeer met hare Vaderslands-liefde en Vorstentrouw uit te pakken.

Parlementair Jubelfeest VAN M. HELLEPUTTE.

Zondag hebben de kiezers van het arrondissement Tongeren Maesyeck, op plechtige en b'itterende wijze, het parlementair jubelfeest gevierd van M. Helleputte, minister van landbouwen en openbare werken, die sinds 25 jaren, sedert 1889, het arrondissement Tongeren-Maesyeck in de Kamer vertegenwoordigt.

De stad Maesyeck was te dieer gelegenheid prachtig bevestigd en versierd.

M. Helleputte werd, bij zijne aankomst in de statie begroet door de volksvertegenwoordigers en senatoren van t' arrondissement, alsook door de bijzonderste ingezetenen der provincie Limburg.

Bij het verlaten der statie heft was van 10 t' 12 uren M. Helleputte, door eene aanzinnelijke menigte, uit alle hoeken der provincie aangekomen, luideh'ug h'groet.

De jubilarium t' hoofd van eenen stoet van 50 maatschappij, begaf zich naar het stadhuis, waar de heer burgemeester en de schepenen den minister verw'komden en gekelwenschten. Van op het balkon nam den minister den stoet in oogenhoof.

Op gansch den doortocht werd de minister van landbouwen luideh'ug b'gegreet.

Na het delik recht te de stoet zich naar de kerk waar eene mis van dankzegging werd opgedragen, gevolgd van een t' Deum 2.

Midddag, begaf men zich naar de feestzaal van het stadhuis, waar M. Helleputte op het verhoop plaats nam, alsook de heeren ministers de Broqueville, Schollaert en Van de Vyvere.

M. Moors volksvertegenwoordiger wenachte de heeren ministers welkom en schetste in geshloofde woorden de loopbaan van den jubilaris en de verdiensten door hem bewezen aan het arrondissement Tongeren-Maesyeck. Eindelijk, de overhandigende M. Moors aan M. Helleputte een kunstvoorstel voorsteldende de aanbidding van het Lam Gods, het meestersuk van Van Eyck.

M. Helleputte, ontroerd, dankte zijne vrienden, kollegas en zijne getrouwe kiezers, en herinnerde de bijzonderste bekeertissen van het vierde eene eeuw.

Ik heb, zeg ik, altijd mijne plichten gedaan, ehwel ik zal ze voortvervullen tot welken die dag van ons geliefd vaderland.

De jubilaris werd bij deze korte, doch diepgevoelde en welsprekende woorden op donderend handgeklap toegesprecht.

Om 2 uren verzamelden zich 200 disliggenooten aan een keurg banket.

Nadat M. Moors eenen toast had gebracht aan zijne Majesteit den Koning, de Koningin, de Prinsen en de Prinses, herinnerde M. de Broqueville de werken door M. Helleputte gesticht, drook op de gezondheid en het lang leven van den minister-jubilaris en zijner eedle gezin en wenschte het arrondissement Tongeren-Maesyeck geluk met eenen vertegenwoordiger zoudes den heer Helleputte, wiens verdiensten ontelbaar zjn.

M. Helleputte, na nogmaals bedacht te hebben, stelde eene b'lonk in op de heeren de Broqueville en Schollaert.

Het feest eindigde onder den grootsten geestdrift en het zingen van t' De Vlaamsche Leeuw.

geleurd zijn? Maar, ja ik ben misschien onbeschuldigen, kwaamt gy om mij te spreken?

— Ja, om u, den substituit van den procureur der Republiek.

— Gelieve dan binnen te komen, mejuffrouw. Neem plaats daar in den zetel, en het vuur, Maar Jeanne, gy bekykt mij zoo zonderling! Gy brengt toch geen slecht nieuws hoop ik? Mjn vader is toch niet ziek?

Onze kandidaten

De heer Ridder Frantz SCHAEZTEN, Lid der Kamer van Volksvertegenwoordigers, Burgemeester der gemeente Nederheim.

M. CEELLEN, Bijgevoegd Volksvertegenwoordiger, Provinciaal Raadslid.

KIESKRONIJK

De Kartel-Kandidaat

Het nieuws dat M. Paul Neven zich opnieuw als kandidaat der kartelpartij aanstelt, is in gansch het arrondissement en vooral in de stad Tongeren, met ijskoude onverschilligheid vernomen geworden.

Ook verklaren vele liberale kiezers zich bitter in hunne verwachting teleurgesteld.

Inderaad, volgens zekere mompelingen zou er eene volledige lijst voorgedragen worden, met werkelijke en plaatsvervangende kandidaten, uit al de hoeken der twee verenigde arrondissementen bijeengeraapt.

Elaas! geen enkele liefhebber heeft den moed gehad zich aan het oordeel van ons kiezerskorps te onderwerpen. Alleen M. Paul Neven, oud geubisd Kamerlid, heeft aangenomen als speelbal der liberale partij om nog eens te kans te wagen.

De socialisten die onophoudend stoffelen over hunnen vooruitgang en over hun groot getal aanhangers, zullen niet in het strijperk treden; zij verklaren zich ten uiterste voldaan over de kandidatuur van M. Neven. Deze immers is een hevige vooruitstrevend liberaal, hij wil niet weten

Ij hield op, aangegepen door eene wreede angst. Hij dacht aan Hilda, aan eene nieuwe krankzinnige daad van harentwege.

— Nu en ik weet bepaald niet, herhaalde hij, juist daarom verontrust gy mij zoo... Ten eerste is het ernstig?

— Grote God! gy vraagt of het ernstig is. — Wel ja, verklaar u dan nader. Gy laat mij in de w'erde bevestiging toehoren.

— Belof mij dan... — Wat wilt gy dat, ik u beboof, lieste? Kan ik mijn woord verpanden zonder te weten waarom, h'mdelings. Een ik w'el zeker dat uwe vraag niet u tegenstelling, zal zjn met mijne plichten? Neen, ik zou misschien mijn woord niet kunnen houden en d'at w'el ik moet...

Er heerscht een wegn'k stilte. Jeanne stond op om t'zich naar Gerald. — Vroeger, moemde zij op vlevenden toon, zoudt gy zjnits getraht hebben mij aange naam te zjn. — Dat is nog altijd mijn eenig levensdoel, lieste. — Wanneer uwe plicht er zich niet tegen verzet? — Gy zoudt nochtans moeten begripen, dat, door den toot te aanvaarden, dien ik thans bekleed, ik zekere verantwoordelijkheid tegenover de maatschappij op mij genomen heb. — Het jonge meisje prilde. — Gerald, hernam zij, bemint zij mij nog een weinig? — De substituit zachtte. — Ah! of ik u bemint... Maar het schijnt toch, dat ik de gelegenheid niet afgewacht heb om het u te zeggen, voegde hij er bij, lichtbaar ontroerd. — Dat is waar, ik herinner mij... Laet ons er nu maar niet over spreken. — Neen, ingekleed, laat er ons wel over spreken en daar gy zjnk goed, geuegen hebt, herinnert ge u nog uwe belofte. — Dat is slecht van u. Denkt gy mij een u'timatum te stellen: eerst mijne beloften vervullen vooraleer u gy verbindt. — Oor! men, lieste Jeanne, ver van mij de gedachte dat ik den vrijen wil van een vrouw zou willen afkopen.

MENSBELWERK VAN DEN POSTRIJDER

MOEDERTROTS

DOOR Paul de GARROS

19 VERVOLGT.

Enemaal in zjn gehoorland, had hij op hulp gerekend, doch zijne landgenooten n wegeren allen bijstand. Zij behielden hem als een paria.

Welke ontgoocheling! Zoo vatte hij dande reis te voet aan. — Maar waarom, onderbrak het kind, hebt gy niet van uig Pagny, niet naar papa... naar M. du Chesnay geschreven? Die zou u komen halen hebben, of ten minste geld gestuurd hebben.

— Ik heb er aan gedacht, lieve Jeanne, maar toen ik het wel overwoog, verkoos ik het maar zoo te laten.

Deze plotselinge verschijning na vijftien jaar afwezigheid was zoo uiterdierlijk, onregelmatig, en tevens onverklaarbaar, dat ik vreesde, dat men mij van bedriegerij zoo beschuldigen. Ten andere scheen het mij niet onaangenaam te be, onverwachts in de streek te komen waar ik wel hoopde u te ontmoeten. — Mij ontmoeten, zei Jeanne, evenals in een roman. — Ik beken dat het in zeer buitengewone omstandigheden geschiedt is. Maar ik ben r

(*) Nadruk verboden voor de zezetten die geen overeenkomst gesloten hebben met de Societe des Gens de Lettres van Parijs.